

Presidential Communications Operations Office

Presidential News Desk

SPEECH OF PRESIDENT RODRIGO ROA DUTERTE DURING THE TURNOVER OF GRANTS TO BENEFICIARIES OF DEPARTMENT OF SOCIAL WELFARE AND DEVELOPMENT'S (DSWD) UNCONDITIONAL CASH TRANSFER PROGRAM

[Delivered in Koronadal City, South Cotabato | 26 March 2019]

Maayong gabii sa ang diara tanan. Damo sang Ilonggo ngari
ah. *[laughter]* Ti may ara pud mga ig-agaw ko nga Moro. Ti Maranao ako ---
Maguindanao. Kamo Maranao? Maranao kaw? Lingkod una mo.

(TRANSLATION: Good evening to you all. There are many Ilonggos here. My
Moro cousins are here as well. I am a Maranao --- Maguindanao. Are you
Maranaos too? Are you a Maranao? Kindly sit down.)

Hindi na ako dito sa introduction so --- kasi kilala naman ninyo kanina pa.
Kasi kung hanggang ngayon hindi ninyo kilala ito hanggang ngayon eh di
mag-uwian na tayo. *[laughter]*

Diretso na ako at ang layo-layo kong pinanggalingan, I kind of really --- just
a two-page speech, which is not good kasi may ara ko na damo nga advice
nga ihatag sa inyo, kining atong kalibutan karon (because I have an
important advice for you in the world that we have now) .

You know, kami ba ni Daisy, we started politics in 1988. In a short
conversation --- we were together actually. Parallel ang ano namin at sabi
ko we are very lucky na ang Davao nag-progress at gumanda, ang real
estate mahal but still marami nga damo nga gasulod diri sa southern
Philippines (many are investing in southern Philippines).

Ang ka-gwapo niini is --- kining ining Dadiangas, Gen San, nag-parallel og
tubo pud sa Davao (What's nice about Dadiangas, Gen San is it is parallel to
Davao). Iyong agricultural sector nag-complement doon sa industrialization
sa Davao. Kaya medyo parang sabay-sabay ang pagbago ng mukha ng ating
mga siyudad at probinsya.

I am on my ano --- 'yung half --- sa pang-gitna na ako. I have about three
years to go. And we are trying our very best to come up with something
na may ara lang mi ikabilin sa inyo maski gamay, dili dako kay way man ta
capital, way ta kwarta. Kung naa man kuwang (so that we can leave you

with at least a little progress because we don't have the capital, we don't have the money. And if we do, it's not sufficient). So we cannot really dream of progress na sabihin mo malaki.

May iiwan lang ako sa inyo na salita. Huwag muna kayong makinig diyan sa mga oposisyon pati... Alam mo sa totoo lang whoever the president would be and even if you give that president five terms, kag di --- ah way ta peace and order at way tay resolve to stop corruption sa gobyerno... I will be gone from years from now, matanda na ako. At 1988 ako nagumpisa. Kung ang corruption sa gobyerno nandiyan at magulo ang Pilipinas, there is no way na aakyat tayo. Even a president sits there for six, six, six, six, six. 'Pag hindi nagbago ang gobyerno, hindi nagbago ang sitwasyon, patay. Ganun-ganun lang talaga tayo. High tide, low tide.

Kaya umpisahan ko noong kampanya, I promised you about five or six. Wa'y ko mga damgo sang mga (I didn't dream of having the) Build Build Build because I was not sure kung ano ang tingin ng mga nasod sa atong palibot. So hindi ko masiguro ang akin sabi ko lang, "I will stop corruption in government", number one. Pakpak mong tanan kay... *[applause]* No, di namo ana tuyo ko. *[laughter]* Ingon ko pakpak mo niadto pagkadungog mo nga ana akong programa, number one (No, that's not what I came here for. I told you to clap because when you first heard that I would be having a program like that...)

Ang sabi ko I will try my very best, give it the best shot na kaya ko to bring down corruption. I tried maybe the final judgment would come years after whether I was able to do even half of the effort. Ang corruption sa gobyerno damo. Pati 'yang droga ngayon sinabi ko sa inyo pagpasok ko, daladala ko si Bato. Sabi ko kay Bato, "Ilagay kita diyan kasi may kumpiyansa ako sa iyo. But open the records of the case."

[Taga-i ra kog papel kadtong gipa --- katong gipakuha nako gikuha nimo ni Connie --- Connie. Major Connie. Eh na major na sa pulis, kani sa army. Kani Bicolano nga major ni. 'Pag masayop mo'g kuhit-kuhit ani, na.] [laughter]

(TRANSLATION: Hand me the paper that Connie got for me. Connie, Major Connie. Among the two majors there, one is from the police and the other one is from the army. This one here is Bicolano. If you make the mistake of targeting him...)

I just give a copy to... Ito 'yung involvement ng --- ibigay ko sa'yo --- ng pulis kasi ginagamit sa mga yellow ngayon. Pero nandiyan lahat. And I ---

ito 'yung si Eduardo Acierto, na-dismiss sa pulis effective August 14, 2018 due to procurement of AK-47 rifles, which eventually landed in the possession of the New People's Army. Ana ka-g*** sang pulis naton.

Kaya pagsaka (When I was elected) ko, well si Bato, "buksan mo lahat." Then I realized that day na 'tong hambog ko na te humanon ko ning giyera sa droga six months. Ingon ko pamatyon ko na lang ni tanan. Te pagtan-aw ko sang records, three million Filipino addicts. Itong kay Bato nga 1.6, sa Manila lang 'to and you --- nakita ninyo na karamo nga damo nga Pilipino nga payat, mga adik. Ang sabi ni Bato final tally 1.6 million. Sabi ni Santiago noon, 3 million. I believe both kasi 'yung kay Bato, Manila lang 'yon. Wala pang Gen San, Davao, Zamboanga, Cagayan, Cebu, Iloilo. Anak ng... At saka doon sa bukid pabili na rin sila.

Ngayon magsabi na, "alam mo si Duterte pinapatay 'yung mahirap." I implement the law. Kana sang tan-aw ninyo sa shabu, that is the drug for the poor. Kaya 'yan sila maraming namatay wala naman silang mansion, wala silang eroplano, walang barko na pwedeng mag-sigarilyo mag-hithit. Eh nandiyan lang sila eh di maabutan ng mga pulis. Ngayon kung mamatay, ako pa ang gustong i-demanda.

Pero tama 'yan kasi sinabi ko sa pulis pati military, trabaho lang kayo, sundin lang ninyo ang batas, at ako na ang bahala. Ako ang magpakulong. I assume full, legal responsibility. Kaya kung hindi ko ganunin, te tan-awa nang television ninyo. Sa kadamo na nga tuig nga makita mo araw-araw kanang crawler nga --- crawler ang tawag ana, kanang (In the past years, you can see everyday in the crawler) tumatakbo na news sa baba, that's called crawler, naga-crawl.

Ara nga karon by the billion. Noon mga 200,000, ngayon --- ngayon may --- everyday 'yan by the billion. Pero ang masakit dito sabi ko, ang kalaban ko ang gobyerno ko mismo. Kaya pati Customs ang nagdadala military na, and even DSWD. Kasi 'yung mga Pantawid na iniligay ko 'yung si Taguiwalo na left, inilagay ko para akala ko maka-areglo lang, amigo nga te way na ta bata, istorya na lang.

And then the military advised me na 'yung mga sobre na Pantawid karamihan doon nakita sa mga kampo ng mga NPA. Kaya tinanggal ko and I placed a very competent and young man. Kaka-retire lang nito. Siya 'yung commanding officer ko --- Rolly. He was my friend. Major pa ito, dito sa Mindanao na-assign karamihan. So kilala kami at kinukuha ko 'yung sa mga military 'yung mautak at mababait. Hindi magnakaw ng pera.

Wala akong ano sa bureaucracy. I have nothing against the bureaucracy. But the problem is, in my years of experience as a mayor, congressman, vice mayor, 'yan ang natutunan ko 'pag may ipagawa ka sa bureaucracy, lalo na 'yung mga assistant director, director. Iyan ang dapat patayin.

[Director ka ba, ma'am?] Ah hindi ka, exempted ka. Kay nandito ka man. *[Ikaw Pañera director ka na?]*

Kaya gusto ko 'yung military na honest at magtrabaho mabilis. 'Pag sinabi ko "gawin mo 'yan at walang kurakot 'yan ha." Gagawin 'yan in the shortest possible time at walang kurakot.

Hindi 'yan --- hindi 'yan sabihin na inilalagay ko ito sila sa opisina kasi nagpapalakas ako. Hindi ko man kailangan 'yan. Hindi man sila ang nag-elect sa akin. Ang nag-elect sa akin kayong tao. Kalaki ko ng majority ko dito. Kasi alam ninyo ang problema noon eh.

Kaya nanalo ako maski ilang opisyal lang ang nagsuporta sa akin. Of course, Mayor Acharon. Dito sila --- dito ako nag-landing sa kanya. Siya 'yung nagdala, nagsalita ako. Si Daisy naman sabi niya na hayaan ko na lang 'yung tao. Kasi eh taga-Mindanao.

Ang nagsuporta sa akin Imee Marcos; si Abet Garcia, congressman ng Bataan. Si Governor Kho ng Masbate kasi brod ko 'yung --- brod namin. Brod ko ito si Atty. Mamas, Presidential Adviser for Muslim Affairs --- Muslim Concerns. Brod ko 'to sa... Iyan sila ang inilagay ko kasi 'yan sila ang maaasahan ko.

Ngayon galing ito doon, nakuha nila 'yung mga hostage na... *[Seven ba sir?]* *[Official: Seven sailors]* Seven 'yung mga sailor. Sabi ko kunin ninyo. Sabi ko pasok ka doon sa Libya. Magsali ka sa giyera tutal sanay ka naman sa Marawi. *[laughter]* Nakuha man nila.

Eh iba kasi itong Muslim to Muslim eh. Okay man 'yan Christian in a diplomatic world but it would greatly help pagka ang kausap mo Muslim rin. Kaya nandiyan 'yan sila, kinuha ko sa opisina. Rolly naman, I have the best of... Karamihan 'yan ngayong mga retired generals.

Lessen ang corruption but I will fire more next week. Hinihintay ko lang 'yung report nila. But sabi ko na, "You give me your report and if I find it justifiable, you can stay. Pero kung may corruption, I'm sorry."

Hanggang ngayon nagpapaalis pa ako ng tao. I'm trying my best --- huwag kayong maniwala nitong... Si --- lalo na ito si Acierto. Ito nga 'yung nag... P***** i**, tanungin ko kaya ang military pati police, bakit buhay pa 'yang p***** i***** 'yan?

He was the guy na nag-import ng AK-47 --- 1,000 something pieces. Tapos idineliver (deliver) niya sa New People's Army. Pulis itong g***** 'to ha.

Ismael Fajardo, Jimmy Guban na nasa Customs. I'll make...

Well, anyway. Ganun 'yung... Corruption... Wala talaga. Then law and order. Dito sa Mindanao, at least kampante na tayo kasi ang BOL. Ang problema na lang natin si brother Nur. Wala man tayong option makipag-labanan. What would be the reason?

Huwag tayong... Eh ako hindi mo ako ma-ano, talagang lola ko Maranao. Bakit ako magsali-sali diyan sa mga Arabo? Eh ang mukha natin Malay. It just so happened na ang Islam unang dumating ng Mindanao. Sumunod itong y*** si Magellan. *[laughter]* Ang Islam is just a religion.

Si Magellan is a foreigner. Pumunta siya doon sa Cebu, eh si Lapu-Lapu Tausug. Kita mo 'yang headgear ni Lapu-Lapu 'yung... Tausug 'yan eh. Iyong sa painting, makita mo na may ano, 'yung head --- head ano niya. That's a cap of a Tausug warrior.

Kaya pinatay siya ni ano kasi Islam man 'yun si... Hindi man niya nagustuhan 'yung pari. But since they had the cannons, they had the gunpowder, the muskets, 'yung saksakan mo pa ng pulbura tapos lagyan mo ng bolitas. But it can strike at a distance. That is why, eventually lahat sa Visayas.

Ngayon itong trouble ito, totoo ito. One hundred years before dumating si Magellan sa Cebu, 100 years complete na ang Islamization ng Mindanao at lahat ng tribo dito. Kaya kung ikaw ay Maguindanao, Iranun --- Davao is Kalagan --- tapos Tausug, Sama, Yakan, at 'yung ibang tribe and you are a Muslim, dito ka, original.

Ti taga mga Ilonggo, mga Cebuano, dili ta native ng Mindanao (Therefore, the Ilonggos and Cebuanos are not natives of Mindanao). No such thing as a native Cebuano or native Ilonggo. Ang mga lola natin, lolo nagpunta dito kasi sabi ng Amerikano, "go to Mindanao because it is the land of promise."

Di way man sila gasulti nga ang Mindanao na gi-divide na nila na ang Mindanao na, gi-divide na nila sang hektarya por hektarya sa mga Amerikano kag Katsila. Ara diyan sa Davao ang minimum hatag sa 'yung mga Español na hindi na umuwi sa Spain, dito na tumira, mga tawag ana Insulares.

(TRANSLATION: They weren't informed that Mindanao had already been divided into hectares for the Americans and Spaniards. In Davao, the Spanish who refused to go back to Spain and chose to live here received land too. They were called Insulares.)

Kalalaki kaya ng lupa nila. Davao, 'yang Toril, Rasay 'yan. Punta ka ng Padada, 'yang Padada, it's not Padada, it's a Christensen plantation. Ara ng 1,000 plus ni Danding Cojuangco gipalit niya kang Walstrom. Mao ra na nga...

So sabi ng Amerikano sa mga Kristiyano, punta kayo doon kasi maraming lupa. Ang totoo, walang magtrabaho sa kanila na Moro dahil nga sa relihiyon. Magkalaban talaga 'yan. 'To, itong mga amerikano kag Español ingon nila punta mo sa --- kadto mo sa Mindanao. Didto damo ngadto nga kahoy, hatsahon mo pa (They said go to Mindanao because in Mindanao there are plenty of trees).

Pag-abot ngari way man, ilog. Buto-buto Kidapawan. Tuo ka si Toto sa Iloilo 'di man siya maka-landing ngari kay samok, gatuyok siya sa dagat. Diha siya gasulod. Mao na karon diri, ka maghambal ka ng Ilonggo kasi Ilonggo speaking eh. Pero damo sa inyo Ilonggo nga wala man makadto sa Iloilo. Way man gani kita sa Capiz, Antique.

(TRANSLATION: But that wasn't so when they got there. Instead, people were fighting over properties. Fireshots/bombs would ring out/explode in Kidapawan. Would you believe that Toto could not make a safe landing here because of the conflict? They were going in circles above the ocean. But he eventually landed somewhere. That is why I am here talking to you in Ilonggo because a lot of you here are Ilonggo speaking. But a lot of you Ilonggos haven't been to Iloilo, Capiz, or Antique yet.)

Ara man si Inday ngayon doon. Kay ang nanay ni Inday, 'yung isang asawa ko, 'yung pangalawa. Dalawa ang asawa ko eh. *[laughter]* Iyong

pangalawa, lolo niya Ilonggo. Pero way man ko gasaba ana niadto kay di ko gusto nga aron ingnon nga mangayo kag boto nga pa-Ilonggo. Pero ta Ilonggo na ang lolo niya. Mama niya Bulacan. Mao na istorya diha.

(TRANSLATION: Inday is there now. Kasi ang nanay ni Inday, 'yung isang asawa ko, 'yung pangalawa. Dalawa ang asawa ko eh. Iyong pangalawa, lolo niya Ilonggo. But I never divulged that to anyone back then because I didn't want it to appear like I'm just trying to get your votes for the sake that I'm connected to Ilonggos. But her grandfather is Ilonggo while her mother is from Bulacan. That's the story there.)

Mao na magsabot na lang ta. Ara man ta ngari gatapok. Ti kanus-a pa? (So let's strike an agreement now while we are gathered here today) We have been fighting since 1970. That will be about 60 wars sa aking panahon. Nandito na ako sa planetang ito.

Ti kanus-a ta man ni undangon? Gakalipay nalang ako nga ara si Murad, nagka-areglo tayo. Si Nur, baka maawa si Allah. Magkausap kami, papayag siya. Tatal malaki man 'yang... Damo man nga yuta mo sa Pilipinas, nganong mag-away pa man ta?

(TRANSLATION: When will we put a stop to this fight? But it pleases me to see that Murad is willing to negotiate. Si Nur, baka maawa si Allah. Magkausap kami, papayag siya. Tatal malaki man 'yang... There lands in the Philippines are vast. Why should we fight over that?)

Gikapoy nako. Unya ng ka --- mang second to iyong anak ni Pulong --- si Pulong, asawa niya Maranao tapos ang tatay ni Lovely, Tausug. Kay ang away diha Maranao ug Tausug. Unya iyang anak, the second, ang kapangalan Rodrigo. Buntis ang babae, anak ni Matalam. Maguindanao, kumpleto na tayo dito. Tayo na ang mag-rebelde nito.

(TRANSLATION: I'm tired. Pulong's second child --- Pulong married a Maranao, Lovely, and her father is Tausug. The fight there is between the Maranao and Tausug. And his second child is named Rodrigo. Buntis ang babae, anak ni Matalam. Maguindanao, kumpleto na tayo dito. Tayo na ang mag-rebelde nito.)

Eh wala, kumpleto na ako sa tribo eh. May ara ako (I have a) Christian, anak ni Inday, anak ni Pulong mga Moro. Okay na. Fights na tayo. So if you can just...

Aregluhin na lang natin ito. Itong droga... Sabihin ko sa inyo ganito prangka. Noong mayor ako ng Davao, alam ninyo 'yan, taga-rito kayo eh, sinabi ko sa inyo, I will build a city na hindi masyado komportable pero --- hindi masyado mayaman pero komportable tayo. And I will return the public places para ma --- sa mga anak mo. Pasyal-pasyal ng gabi na hindi mawala, hindi ma-rape.

Ngayon, kita mo ang patay na bata nga ginapang-rape, ginapang-atsapa. Droga na. Kaya ako sabi ko noong mayor ako, eh naging Presidente ako, same. Ti huwag ka magpasok sa droga kasi pap --- patyon ta gyud ka (I will really kill you).

Do not destroy my country with drugs, I will kill you. Sa totoo lang. Hindi kita palusutin. Ma-dito, ma-saan, ma-Sulu, patayin talaga kita. Huwag kayong pumasok diyan at huwag kayong magpabili ng mga droga na ipakain mo sa mga anak namin. Same, it will destroy...

Ti magbutang mo lang (If you place it at about) sa figures ni ---- figure ni Bato 1.6, 1.6 million addicts are already slaves. 'Pag nasira 'yan, diyan lang 'yan sa kanto maghintay. Wala na 'yan. Basag na eh. 'Pag nag magtirik 'ya, mag-rape ng bata kung saan magpunta, magnakaw ng pera para makabili ng shabu.

Sisirain mo talaga ang bayan ko. P***** i** mo, papatayin talaga kita. Huwag kayong magkamali diyan. Huwag sa panahon ko. Gusto ko 'yung mga three years, bahala na kayo. Pero by the third year, ubos na rin siguro kayo lahat. *[laughter]* Uubusin ko talaga.

Mauubos ko kayo. And even if I have to go to jail... You know, the presidency is a gift from Allah. It is his merciful and benevolence, okay?

Galing 'yan sa Diyos. So ano ang ibigay ko sa inyo as a gift because God made a gift of the presidency? Sin-o manalo ako --- sin-o gatuo manalo ko pagka-presidente? Way man ko pera, walay --- walay lider. Diri sa Mindanao si Zubiri kag si Angel Amante. Si Angel Amante ning asawa ni

Matba, ang governor ng Tawi-Tawi. Family friend 'yan eh. Mga nanay namin barkada.

(TRANSLATION: Galing 'yan sa Diyos. So ano ang ibigay ko sa inyo as a gift because God made a gift of the presidency? Who would have thought that I would be President? I didn't have money and I did not have any leaders. Angel Amante is the wife of Matba, the governor of Tawi-Tawi. Family friend 'yan eh. Mga nanay namin barkada.)

Pero nanalo ako. Ang gift ko sa inyo is kung kailangan mamatay ako, magpakamatay ako. Kung kailangan ng magkulong, ako ang magpakulong. Huwag 'yang mga sundalo kasi sumusunod lang sa utos ko. Mabait lang 'yan sila.

Kaya naga-prangka all over kasi huwag ninyong gawain 'yan. And for the media, maya... *[Wa ni labot, ibutang diha. Kani mao ni akong gina-ingon ipa-ana. I-apil... Kanang usa pud, i-ana pud. Kadtong usa governor kuhaa. Itago na. Wa nila makuha. Kani ba ipa-erase ni aron di mahibaw-an.]*

(TRANSLATION: This isn't included, put that back there. This is what I said should be... Include this one here and that other one too. Get the one about the governor and keep the record. They haven't put their hands on this one yet. Let's have this erased so that nobody will find out.)

Bigyan ko kayo ng kopya para... You have the right know as Filipino. Kung sin-o ng mga opisyal sa PNP nga galoko sa ato.

Iyang kidnap for ransom, maski wala kang kasalanan, basta mayaman ka, taga-China ka, kidnap, kikidnapin (kidnap) ka ng mga g*** tapos tawagan 'yang pamilya mo, pamilya nila, tapos sasabihin, "Oh na-hostage siya because sa droga." Their use or the excuse is drug. Pero wala 'yan.

Sa Maynila, 'yung paputok nila si Michael Yang. Si Michael Yang, 1999 pumunta dito. Nagpermiso 'yan. Ang kasama niya si Randy Usman, taga-Lanao. Ipinakilala sa akin na gusto magpasok dito, pabili sa --- mga cellphone. Consign lang maski 10 pesos a day. At mga tatlong --- nagbaha ng cellphone nang mura dito. Nagtayo siya ng DCLA mura at may trabaho ang mga tao. 'Wag kayong maniwala diyan sa ano.

And then `yung sabi nilang si Michael Yang. Michael Yang is always with Premier Yu --- Wu ng China --- every time magpunta dito kasama `yan.

Papayag kaya ng Ambassador `yang satellite nila malam... Papayag kaya si Michael Yang magpunta-punta dito kasama-kasama `yung Ambassador? Ngayon sina --- binoko ko sila diyan sabi ko, "you are a f***** i*****," sila Acierto.

Kasi alam ko na. Sabi niya hindi ko raw binigyan ng importansya. Bakit ko bigyan ng importansya? Kayo `yung imbestigahan eh `di gawin niyo `yung trabaho ninyo. Ang sabi niya hindi ko raw binentahan... Alam ko siya na corrupt. Alam ko siya na nagki-kidnap ng mga Chinese, pati `yung Koreano na pinatay doon sa Crame, siya `yon. T\*\*\* i\*\*\*\*\* itong Acierto na `to.

Nakita ninyo `yung sa Netflix? May ara diyan sa Netflix, sa YouTu --- sa internet `yung "Amo". It's about drugs sa Pilipinas tapos saan `yung mga pulis. `Yung isang scene doon na pinatay `yung Koreano.

Walang kasalanan `yon. May negosyo, hindi `yon sa drugs. Kinidnap lang nila para talaga mag --- paduguin. Ayan pumutok. Pagpunta ko sa Korea, I was confronted by the President na bakit doon pina...? Kasi kilala nila na negosyante. Alam nila na `yung mga tao nila na pumupunta dito.

Kaya hindi mo maloko `yang mga Chinese. Wala kasi intelligence, wala tayo sa ganun. Tapos... Kasi `yung report isang beses lang. Si Acierto lang ang nagturo, sabi niya intelligence report na si Michael Yang raw ganun, ganun, ganun.

Kaya nung nahalata ko, sinabi ko, "Sabihin mo sa ugok na `yan na `wag niyang ano, puputok `yan." Sabi ko kasama ni Premier Wang pala when he was here. `Yung premier ng China. Papayag kaya `yung mga... So `yan ang istorya ng droga. Ngayon, wala man sila dito... Nandoon sa Antique.

May kandidato ko... Pwede ako magkampanya sa --- dire sa imo? Permisong lang. Pwede? Ah sabagay... Malaki man ang pangalan, ako man ang imbitado pero hindi --- hindi political rally. Beneficiaries.

Pwede man siguro 'no? Hindi mo ako i-presyo? *[laughter]* Lisod makig away ka'g mayor, gobernador. 'Yung... Sinong kandidato? Saan 'yung listahan? *[laughter]*

Ito bang ano... Otso Diretso, larga sa impiyerno. *[laughter]* *[Aide: Otso Diretso lang, sir. Mangayo pa ko'g kuan sir, sa PDP, sir.]* *[Naay listahan? Wa? (Is there a list?)]* Hain man diay si Bong? (Where's Bong?) Bong.

Tama 'di ay (Tama pala). Hindi man pala ito rally. *[laughter]* Pera-pera dito naghintay lang tapos naman daw, sabi niya pauwiin mo na sila kay gutom na. Well anyway, iba pala ang rally.

Pero ako ba... Ako ba governor, si --- ito bang kandidato ng Otso Diretso, alam mo... *[Hain man tong ilang listahan ang Otso Diretso? Ito? Ang ato wa pa? (Where's the list about otso Diretso? Ito? Isn't our list available yet?)]* *[Aide: Kini, sir]*

Ito ha. Just --- just to, malaman lang ninyo. Sabi nila 'wag daw ibanggit ang pangalan ng kalaban kasi bigyan --- mabigyan ng importansya maalaala pa ninyo tuloy. Sabi ko hindi, hindi na ito nila maalaala kasi sabi ko nga Otso Diretso todo --- padung sa impiyerno.

Kanilang kandidato: Gary Alejandro; Bam Aquino; Chel Diokno; Florin Hilbay; Romulo Macalintal; Mar Roxas; Erin Tañada; Samira Gutoc.

Ang akin naman: Dong Mangudadatu; Bato dela Rosa; Bong Go; Koko Pimentel; Francis Tolentino; Freddie Aguilar; Raffy Alunan, Ilonggo ni taga Bacolod; Sonny Angara; Pia Cayetano, congressman ng Taguig; Sonny Angara, senador; Raffy Alunan, DILG noong panahon ni Marcos; Freddie Aguilar; Cynthia Villar, senador, Imee Marcos, governor; JV Ejercito, senador; Pia Cayetano...

Ito na lang. Hindi ko --- hindi ko. Unahin ko kay ano, kay... Dito lang tayo kay Freddie Aguilar. You know Freddie Aguilar, ang pagkaalam mo singer. 'Yan lang. But you know Freddie Aguilar is a very intelligent guy. Kag ikaw magsulat ng lyrics tapos ara ka sa ga-piano naga-compose ka ng kanta, tatatan-tan, susulat nila 'yan tapos ganun na naman, lalalalala.

Kung makasulat ka ng lyrics at mabigyan mo ng tono, p** bright ka talaga. Totoo 'yan. Ngayon, ilaban mo si Chel Diokno ni hindi mo nga malaman kung lalaki ito o babae.*[laughter]*

Human rights lawyer. Really? Sino ang nagpapatagal ng giyera? Anong ginawa ni Chel Diokno? Professor. Anong ginawa? Mag-dipensa ng komunista. Wala akong problema, it's a matter of principle.

Ang problema ko 53 years na tayo laban sa NPA. Sila 'yung nagpapatagal kasi sila 'yung nasa korte. 'Pag nahuli ipapalabas nila. Eh alam kapag nahuli mo sa giyera, bukid wala mang typewriter doon na kaagad ma --- papahirapan nila.

Ngayon ang technicality nakakalabas. Diokno, professor sa... Abugado, tapos human rights lawyer. Itabi mo kay Freddie Aguilar. Sige daw. Ano ang na-contribute ni Chel Diokno? Panggulo. Freddie Aguilar anong ibinigay? Binigyan niya ng mukha ang Pilipino musika.

Tignan mo lahat sa kanta niya... *[Meron ba tayong... Naiwan ko 'yung...]* Ah naa...? Marami 'yan. Tingnan mo --- lahat na kanta pakinggan mo, bilib ka kay... Bili ka ng Freddie Aguilar.

Lahat ng kanta niya may mensahe para sa kapwa tao niya. Number one, 'yung "Anak". Sikat 'yung kanta na 'yon lahat bumilib. Sino ang naggawa? Pilipino.

Tapos you compare this man, what he has achieved in his lifetime giving us pride, Philippines. Itong si Chel Diokno? Anong ginawa nito? Sabi niya tinanong siya, "Anong nagawa ni Duterte?" Ang sabi niya, "No smoking." P*** ka abugado, iyan si...

Ako nangako ako noon, sabi ko magla-land reform ako. To date, 60,000 hectares na ang nabigay ko. Ano 'yung ipinangako ng komunista sa inyo kaya kong gawin. Ano pa ba ang hulugan ng komunista? Armas,

magpatay ka ng sundalo, wala naman talagang personal, patayin mo 'yung mga barangay captain na pro-government.

Ano ang nakuha natin sa kanila? Sakit ng ulo at kamatayan. Kasi sila ang tumutulong kaya tumagal ng 53 years ang giyera. How long do we have to fight para mahinto ang danas ng dugo ng Pilipino?

'Yan ang sinasabi ko. Florin Hilbay. Hindi ito --- hindi mo rin malaman kung lalaki pati babae, 'yan Chel Diokno, Florin... Ano ba ito member ng LGBT o...? Wala man akong ano sa mga bakla, bakla man ako noon. *[laughter]* Oo. Pero nung na-realize ko na mas marami maganda, ah dito na lang muna ako sa lalaki. *[laughter]*

Erin Tañada. Anong dinefend (defend) nila? 'Yung mga --- sila Sison. 'Yung nasa Netherlands, 'yung ayaw --- ayaw ko na makipag-usap. Ano ang hiningi nila? Land reform.

Ako ang order ko sa DAR lahat ng lupa sa gobyerno pati dito maghanap ka, ibigay ko sa inyo. Sabi ko lahat ng lupa sa gobyerno ibigay mo na sa tao. Anuhin pa man natin 'yan? *[applause]*

Kaya ako every week nagbibigay ako ng kung saan-saan na lang. Boracay. Ang dumi ng p***... Lahat ng labasan ng dumi ng tao nandoon, pero ang hotel maganda. Pero 'yung out --- 'yung ano nila, nandoon lang nga sa malayo pero doon nila ibinubuga.

Isinara ko, ipinalinis ko kay Cimatú pati kay DILG, si Ed. Sabi ko linasan ninyo 'pag nalinis... Sabi nung mga --- itong mga yellow ang p***, "Ah palinisin ni Duterte kasi ibigay niya sa mga mayayaman na kaibigan niya, mga gambling."

Sabi ko sige hintay lang kayo. Sabi ko kay Ed Año, sige lang hayaan mo. 'Yun daw ang salita doon. Noong natapos na... Noong umpisa, "Duterte..." May "p**** i**" mo pa, "Duterte marahas ang..." Sabi ko sige lang.

Nung malinis na ibinigay ko sa tao ulit. Tapos 'yung likod, marami na kasi --- eh Boracay. 'Yung lupa doon sa likod agawan sila. Ah sabi ko, oh sabihin ko na sa inyo ngayon, sabi ko sa DAR, "Ibigay mo sa lahat ng natibo nandiyan nakatira." *[applause]*

Pumunta kayo ng Boracay, I declared it agricultural because ang Boracay ang forest --- ano forest, agricultural then commercial. 'Yang ang classification. Ako lang ang maka...

Eh forestal 'yan. I declared it to be agricultural so hindi mo mapabili sa mga negosyante. Ibigay mo talaga sa partners. Ibinigay ko sa lahat ng mga Aetas. "Halikayo, oh 'yan. 'Yan that is worth 2 million, 1 million 'yan, inyo na 'yan. Tapos you plant something." Lahat lupa, ibinigay ko sa kanila.

Tapos kung ipagbili ninyo 'yan after five years you get about mga 5 to 7 million. Sabi nila, "Anong purpose mo Duterte?" P***** i** ninyo, 'yang mga tao na 'yan 'yung mga tatay --- tatay, tatay nila lumabas 'yan sa mundong ito mahirap. Ang binabalot nga 'yung itlog lang. Eh pobre eh, taga bukid.

Sabi ko ngayon patilawin --- ipatikim ko sa kanila ano ang pera. "Ah ubusin nila 'yan mag-inom..." Hindi bale. Basta nakatikim kayo ng milyon. 'Yan, 'yan leksyon 'yan sa mga g***.

But anyway, mali pala ang meeting na ito. Sabi ng ano kung magtagal pa daw magdagdag pa ako ng --- wala naman akong pera. Ibinigay ko na kay Rolly dalhin dito. 'Yan na 'yan. Kasali kayo sa likod? Meron din kayo? Ha?

Ilan? Tag-fi-fifteen? Ibili mo ng droga kay... Krrrkkk. *[laughter]* Bahala kayo diyan. Ngayon, kayong mga lalaki kung nakuha ninyo ganito 'yan. Ibigay ninyo 'yung pera sa asawa ninyo. Kayong mga asawa nakikinig, 'pag hindi 'yan umabot sa kamay ninyo ngayong gabi pumunta kayo kay Daisy magsumbong kayo kay tawagan niya balikan kita dito p***** i** 'pag... *[applause]*

Totoo. Ihampas kita dito. Diyan oh. 'Yang... Pati sundalo sinasabi ko. Kung may extra 'yan sila sabi ko, maski 'yung nasa ospital na may sugat may... "May asawa ka? Wala ka man gastos libre man dito sa ospital. Ibigay mo 'yan sa asawa mo pati anak mo."

Kung hindi ako nakabigay, itong mga buang na pulis na ito. Kasi kung hindi mag-inom maubos diyan sa piyat-piyat 'yang y*** diyan sa istasyon. *[laughter]* Wala man itong ginagawa kung 'di maghintay ng putukan. Ubos 'yung pera.

Kaya ibinibigay ko sa --- ibigay mo sa asawa, Daisy. Huwag mong ibigay diyan sa mga lalaki. Wala 'yan, iinom lang 'yan. Tapos 'yung iba-iba diyang may mga --- 'yung mga kabit nila. *[laughter]*

P***** j** mahirap ka na ngang magbili ng bigas, magkabit-kabit. Sumbong mo lang kay Daisy, akong bahala. Talaga. P*... `Wag ninyo akong lokohin babalik talaga ako dito. T*** j*****... Ihampas ko ito sa mukha mo. *[laughter]*

Totoo. `Yung ano, usapang tinarong ba sa Bisaya. `Yung usapang matino. Hindi man `yan pambigay para pang-inom, pang-sugal, pang-droga. Ay p***** j**. Hindi tayo magkaintindihan diyan.

Ibigay mo `yan sa anak, magbili ka ng pagkain na maganda, tapos `yung iba pang araw-araw mo. Ngayon pag-uwi mo, malalayo pa kayo `no? Ilang oras pa kayo mag-abot sa inyo? Upat ka oras? Barbeque sana... Sardinas na lang kay hindi ma-ano *[laughter]* --- masira, karne norte.

Hindi ako magtagal. Mali pala dito eh. Maraming salamat po. *[applause]*

--- END ---